

Noarootsi Valla Teataja

Linnud

Kui meie pere veel linnas elas, algas kevad minu jaoks umbes aprilli lõpus või mai alguses, siis kui vahel päeviti nii palavaks läks, et järsku sai õues lausa pluusiväel olla. Tavaliselt tõi soe ilm siis parkidesse ja tänavakohvikutesse hulgaliselt inimesi ning just see soe ilm koos inimeste sumina oli märkiks, et vot nüüd on kevad käes. Sügis algas tavaliselt siis kui koolgi, isegi siis, kui sai juba tööl käidud.

Meie teisel sügisel Noarootsis, siis, kui me olime siin veel suvitajate staatuses, kuulsin ma esimest korda elus, kuidas sügis tuleb. See oli millalgi oktoobris, kui olime nädalavahetuseks maale tulnud. Seisin õues ja järsku kuulsin ühte väga kurba ja hingekriipivat häält, mis tuli taevast – parv parve järel lendasid üle meie maja kured ning hüüdsid hüvastijätuks. See hetk oli nii liigutav ja nii kurb, et sööbis mu südamesse igaveseks. Ma poleks kunagi osanud arvata, et nii tavaline asi, kui rändlindude lahkumine, võib olla nii ilus ja suursugune. Sellega oli sügis ametlikult käes ja oodata polnud muud, kui lindude naasmist kevadel.

Ja kui suur rõõm see siis oli, kui need linnuparved kevadel jälle üle meie maja lendasid! Vaatasin taevasse ja pisarad jooksid suurest rõõmust. Jah, kevad tuli ka sel aastal, linnud on tagasi.

Lindude minek ja tagasitulek on jäänud minu jaoks üheks imeks, mida mul siin Noarootsis elades on õnn igal aastal taas kogeda. Hüüame lastega lindudele alati ka vastu “head aega!” ja “teretulemast!” ning lehitame. Vaatamata sellele, et neid lindude minekuid ja tulekuid on siin juba üksjagu olnud, imestan ma nende üle alati. Imestan, kuidas linnud teavad, millal on õige aeg, kuidas nad oskavad leida üles selle sama puu või niidu, kuidas nad on nii truud oma pesapaigale. Ülten

ausalt, et kohtudes sellel kevadel jälle “meie” sookurepaariga, olin rõõmsam, kui mõnd vana tuttavat nähes.

Kui õde mul hiljuti külas käis ja parasjagu vestlesime õues ühe põlisema noarootslasega, kuulsin järsku jälle seda imelist häält taevast. Hüüdsin keset vestlust kiiresti “Tasa!!!”, et kuulatada ja et ka mu linnast tulnud õde saaks seda imelist häält kuulda. Meie vestluskaaslane nentis, et kuna neid linde muudkui lendab üle ta maja, siis ta ise ei panegi enam seda häält tähele. Arusaadav - kui mina elasin mõnda aega raudtee kõrval, siis ma ka enam ei kuulnud, kui rong tuli, seda panid tähele vaid mu külalised.

Aga tegelikult ei tohiks sellega harjuda. Elada täpselt lindude rändeteede all, on privileeg, mida me peaks igal kevadel ja sügisel nautima. Ma tean, et põllumehi need linnuparved küll alati ei rõõmusta, aga enamikel meist on siiski imeline võimalus nautida seda looduse imet. Kuulda seda. Õpetada lapsi seda märkama. Keset seda ebakindlat maailma, kus me elame, on nii ütlemata kosutav vaadata lumivalget luigepaari keset veel lumesulavesist musta põldu ja tõdeda, et loodus ei ole meid veel kunagi alt vedanud. Linnud on igal aastal tulnud ja tulemata pole jäänud ka kevad. Nii lihtne ja tavaline, aga samas ka nii ülev ja eriline. Kevade ja sügise algust märgib meie jaoks see ebamaine häält taevast, mitte inimeste sumin välikohvikutes. Ja me ei pea selleks kuhugi sõitma ega minema, see ilu tuleb meile koju kätte.

Olen õnnelik, et saan elada just siin, Noarootsis.

Eveli Kaur

Täna lehes:

Kultuuriuudised	2
Otsid tööd? Siin on sulle pakkumised.	3
Valla teated	4
Tunnustame ema !	5
Jõulud möödus, varsti jaanipäev ! Kas tahad korraldada valla jaanituld ?	6
Hooletus ees, tuletõrjuja taga . Tuleohutusest	7

Eestirootslaste laulu- ja tantsupidu Haapsalus 9.juunil

Eelmine ja samas ka esimene eestirootslaste laulupidu toimus 2.juulil 1933. Selleks ajaks olid eestlased näinud oma kümnendat laulupidu ning eestirootslased võtsid sellest eeskuju ja korraldasid Haapsalus Lossipargis oma peo koos laulu, rahvatantsu ja käsitööga.

Nagu tookord, nii ka sel aastal on osalejaid ka väljaspool Eestit, nii Rootsist, kui ka Soomest. Arvestatud on ka esimese laulupeo kavaga. Seega pidupäev algab jumalateenistusega Toomkirikus, millele järgneb rongkäik läbi Haapsalu. Ühendkooride vahele astuvad üles üksikud

koorid oma lauludega, mis kõlavad nii eesti kui rootsi keeles. Rahvatantsurühmad esinevad nii ühistantsudega, mis on pärit rannarootsi aladelt kui ka iga rühm esitab ka oma kava.

Noarootsist võtab osa kaks kollektiivi- Noarootsi Gümnaasiumi koor ja Noarootsi rahvatantsurühm Nuckö Folkdans.

Kohtume Haapsalus 9.juunil!

Tiiu Tulvik

Rahvusvaheline folkloorifestival Baltica 2013

2013.aastal Eestis toimuva Baltica folkloorifestivali tunnuslauseks on valitud eesti vanasõna **Igal linnul oma laul**. Seda vanasõna võib mõista nii otseselt kui ülekantult, kitsamalt või laiemalt. Meie mõtestasime selle enda jaoks lahti toetudes meie rahvakultuuri kohalikele eripärasustele ja loomulikult valisime teemaks rannarootsi kultuuripärandi.

Ega me päris hästi ei teadnud, kuhu me end kirja panime ja mis meid ees ootab. Aga selline pakkumine tuli ja otsustasime, et läheme ja proovime.

Et saada luba esinemiseks Baltical, selleks tuli läbida eelfestival. Sellele eelnes töö kavaga, mille pikkuseks pidi olema 15 minutit. Kava koosnes rannarootsi tantsudest, laulumängudest, laulust, pillimängust. Laulumänge ei tohtinud esitada pillimängu saatel vaid hoopis ise tuli kaasa laulda. Selleks õppisid naised kolme laulumängu sõnad selgeks rootsi keeles. Kuna see aasta on nimetatud pärandkultuuri aastaks motoga „Pärijata pole pärandit“, otsustasime, et võtame oma tegemistesse kaasa ka lapsed. Selle eest saime festivali folkloorinõukogult väga kiita!

Eelfestivalid toimusid viies erinevas kohas. Meie osalesime Pärnus ja enda arvates läks meil hästi. Kui folkloorinõukogu hakkas õhtul peale kõikide esinejate ülevaatamist kokkuvõtteid tegema, oli ikka väike närv sees küll. Aga meiega jäädgi rahule, saime isegi kiita! Ja märtsi lõpus saabus siis ametlik teade, et me oleme edukalt läbinud eelfestivali ja meid on oodatud esinema Balticale! Sellel aastal toimuvad Baltica kontserdid Tartus, lisaks, Sangastes ja lõpetamine Tallinnas.

Rahvatantsurühma Nuckö Folkdans näeb esinemas 5.juulil lisaku laululaval.

Tiiu Tulvik

Saabuvad üritused

RAHVUSVAHELIST TANTSUPÄEVA tähistame ESMASPÄEVAL, 29.APRILLIL. Tule kell 13.00 vallamaja ette ja tantsime koos! Sellel aastal tantsime tantsu KÄGARA.

EMADEPÄEVA TÄNUÜRITUS - 10.mail kell 18.00 ootame Suttlepa Vabaajakeskusesse Noarootsi emasid.

KEVADLAAT PÜRKSIS TOIMUB LAUPÄEVAL, 18.MAIL ALGUSEGA KELL 10.00

VALLA JAANITULI toimub laupäeval, 22.juunil

SURNUAIAPÜHAD

Roosepas pühapäeval, 9.juunil kell 10.30, Suttlepas pühapäeval, 9.juunil kell 12.00

Noarootsis pühapäeval, 9.juunil kell 13.30,

OTSID TÖÖD? SIIN ON SULLE PAKKUMISED.

Tule suveks Roostale tööle !

Roosta Puhkekeskus tegutseb 1990. aastast ja teab, kuidas oma klientide ootusi täita. Meie konkurentsieelised on Läänemaa kaunis loodus ning kaubamärgiks kogemused ja kvaliteet. Lisaks kaunile männimetsale ja imelisele liivarannale on meil veel palju pakkuda:

seminarid ja koolitused , puhkus ja suvepäevad, Roosta Köök ja *Catering*, Seikluspark, minigolf, tennis jne

Et oma kliente veelgi paremini hoida, ootame Sind suveks oma meeskonnaga liituma!

Vali endale sobiv väljakutse ja anna meile teada:

- teenindus restoranis ja rannakohvikus
- töö köögis (abikokk, nõudepesu)
- puhastusteenindus
- administraatori abi
- seikluspargi instruktor

Täpsustavad küsimused, CV, motivatsioonikiri ja liitumise aeg palume saata e-posti aadressil ingrid@roosta.ee

Vaata lisa www.roosta.ee

Noarootsi Vallavalitsus pakub tööd !

Otsime tegusaid ja kohusetundlike inimesi järgmistele töökohtadele :

SUTLEPA HEAKORRATÖÖTAJA - vajalik oskus töötada vajaliku tehnikaga (murutraktor, trimmer jmt)

HOSBY TURISMIINFO TÖÖTAJA - vajalik hea suhtlemisoskus ning vähemalt inglise keele valdamine tasemel, mis võimaldab anda huvilistele infot vaatamisväärsuste ning Noarootsi ajaloo kohta ja tutvustada Püha Katariina kirikut. Tööülesannete hulka kuulub ka pastoraadi ümbruse korrashoid.

TEGEVUSJUHENDAJA PÜRKSI VABAAJAKESKUSESSE - vajalik hea suhlemisoskus, valmisolek töötamiseks noortega ja lastega, valmisolek ja oskus kirjutada projekte.

Sooviavaldused nimetatud töökohtadele palume saata e-posti aadressile vv@noavv.ee või paber kandjal Noarootsi Vallavalitsusse Pürksi keskus 9 , Pürksi / Birkas küla , Noarootsi hiljemalt 6. maiks 2013.a.

Täiendav informatsioon tel 5050632, Annika Kapp

Poollooduslike koosluste taastamise ja hooldamise toetuse taotluste vastuvõtmine

---

Keskkonnaamet võtab vastu poollooduslike koosluste **taastamise toetuste taotlusi** ajavahemikul **01. aprill - 10. mai 2013.**

Alade kohta, kuhu toetusi taotleda soovite, vajame kirjalikke maakasutuslube või rendilepinguid. Aiatoetusi saab taotleda vaid uute taastatavate alade juurde.

Taastamise määrus: <https://www.riigiteataja.ee/akt/112012011012>

Keskkonnaamet kooskõlastab poollooduslike koosluste **hooldamise toetuse taotlusi** ajavahemikul **01. aprill - 21. mai 2013.**

Hooldamistoetuste määrus: <https://www.riigiteataja.ee/akt/125022013010>

Info maahoolduse spetsialistidelt:

Kaie Kattai 53 001870; kaie.kattai@keskkonnaamet.ee

Mihkel Tiido 53 088935

lauatelefon: 47 24227

2013.a maamaksust

Tuletame meelde, et 2013.a. maamaksu tasumise esimene **maksetähtaeg oli 1. aprillil**. Ka nendel maaomanikel, kellel on maamaksu tasumiseks määratud kaks tähtaega, soovitame võimalusel tasuda kogu aastane maamaks korraga ehk 1. aprilliks. See välistab teise makse tähtaja unustamise ja maksuvõla tekke. Maksuvõla või ettemaksu suurust saab vaadata e-maksuameti kaudu.

Teeme Ära talgupäev

TEEME ÄRA TALGUPÄEV toimub sel aastal 4. mail!

Talgute registreerimine algas 6. märtsil, talguliste registreerimine algas 15. aprillist. Kogu info korraldusliku poole kohta leiab Teeme Ära kodulehelt www.teemeara.ee.

Noarootsis on registreeritud talgud Rooslepa kabeli juures, Österby sadamas ja Riguldi mõisas.

Haapsalu Südameapteegi Noarootsi haruapteek

Pürksi/Birkase külas vallamaja hoones (postkontori kõrval) on alates veebruarist avatud apteek.

Apteek on avatud igal reedel kell 9 - 15

e-post: noarootsi@sydameapteek.ee, infotelefon 47 33240 (RIMIs asuv Südameapteek), koduleht: www.sydameapteek.ee

Vajalikke ravimeid saab helistades või e-kirja teel ette tellida!

Ehitusinspektori vastuvõtuajad

Ehitusinspektor Vjatšeslav Fomtšenkovi (mob 53 404 001; slava@lovl.ee) vastuvõtukuupäevad Noarootsi vallamajas:

MAIS 15., 29.   JUUNIS 12., 14.   AUGUSTIS 14., 28.

Vastuvõtuaeg kella 9 - 12

Koormuspiirangu kehtestamine valla teedel

Noarootsi Vallavalitsus kehtestas 11. aprilli korraldusega nr 68 koormuspiirangu Noarootsi valla kohalikel teedel registrimassiga üle 8 tonni mootorsõidukitele alates **13. aprillist 2013**. Koormuspiirang kehtib kuni muutva korralduse vastuvõtmiseni.

SEB postipanga kliendiüritus

Reedel, 3. mail 2013 kell 10.00-11.00 toimub kultuurimaja saalis kliendiüritus, kus võimalik kohtuda

SEB panga töötajaga, kes räägib erinevatest postipangateenustest.

Olete kõik oodatud!

Valla buss toob ja viib osalejad (koos kaupluseringiga).

Mida pidada silmas kaevetööde tegemisel

Saabunud on kevad ja kinnistu omanikel ning majavaldatajatel tekib taas võimalus alustada töödega oma aias või maavaldustes. Tehakse ehitustöid, kaevatakse kraave, paigaldatakse aiaposte, juuritakse puid või põõsaid jne. Selliste kaevetööde käigus on aegajalt vigastatud sidekaableid, mistõttu on tummaks jäänud telefonid või on kadunud telepilt, mis põhjustab palju pahameelt nii kaevetööde tegijale kui ka tema naabritele.

Võtke ühendust Elioni spetsialistiga ja uurige välja, kus kaablid paiknevad

Paljud kaablid on paigaldatud kinnistutele aastakümneid tagasi ja nende kohta puudub kohalikul omavalitsusel ja maaomanikel täpne informatsioon. Kaablite vigastuste vältimiseks soovitatakse uurida enne töödega alustamist, kas ja kus paiknevad kinnistul Elioni maa-alused kaablid. Kui selgub, et kinnistul leidub sidekaableid ning maaomanik soovib nende asukohta teada saada, siis tuleb kohale kutsuda Elioni järelevalve spetsialist. Esmakordne kaablite asukoha fikseerimine on maaomanikele tasuta.

Igal kinnistu omanikul ja ettevõtjal on võimalik tutvuda sidekaabli (liinirajatise) kaitsevööndis tegutsemise ja lubade taotlemise tingimustega ka Elioni kodulehel www.elion.ee, (<http://arikliendid.elion.ee/arendajale/liinirajatiste-jarelevalve>).

Liinirajatise paiknemise kohta saab oma küsimused edastada Elioni järelevalve spetsialistile e-postiga või telefonitsi. Kontakt: **Jaan Kelviste (tel: 50 51 992; e-post: jaan.kelviste@elion.ee)**

Seaduslik taust

Liinirajatise kaitsevöönd ulatub maismaal 2 meetrit mõlemale poole kaablit ning liinirajatise kaitsevööndi ulatuses on mitmed tegevused, s.h. mullatööd sügavamal kui 30 cm, seadusega keelatud või lubatud ainult liinirajatise omaniku loal. Seega tuleb liinirajatise kaitsevööndis tegutsemiseks taotleda järelevalve spetsialistilt tegutsemisluba. Seda ka juhul, kui liinirajatise asub kodutalu õuealal, sissesõiduteel või läbib erametsi, põlde ja heinamaid

Sidekaabli vigastuse korral teavita Elioni

Sidekaabli vigastamise, kahjustamise ohu, varguskatse kahtluse või varguse toimumise korral palun helistada Elioni klienditeeninduse lühinumbril 165.

Jaan Kelviste

Tunnustame ema !

Igal aastal maikuu teisel pühapäeval tähistame me Emadepäeva. Noarootsi vald tahab tunnustada meie valla imelisi emasid ja leida kõikide tublide emade hulgast need, kes on eriliselt tublid. Selleks oleme otsustanud leida Noarootsi Aasta Ema.

Kandidaadiks võib olla iga Noarootsi ema, kelle peres kasvab või on üles kasvatatud vähemalt kaks tublit last ning kes on hinnatud ning heaks eeskujuks ka väljaspool perekonda .

Lapsed, lapselapsed, abikaasad, sõbrad, sugulased, töökaaslased - olge julged märkama ja esitama Noarootsi Aasta Ema kandidaate.

Kirjalikud ettepanekud Noarootsi Aasta Ema konkursile tuleb saata elektrooniliselt e-posti aadressile: vv@noavv.ee või paber kandjal Noarootsi Vallavalitsusse aadressil: Pürksi keskus 9, Pürksi/Birkas küla.

Taotluses märkida ära kandidaadi nimi, sünniaeg, elukoht (soovitavalt telefoni nr.), laste arv ja vanus ning vabas vormis kirjeldus ja põhjendus, miks just tema peaks olema Noarootsi Aasta Ema. Lisada taotluse esitaja nimi ning kontaktandmed.

Ettepanekuid koos kandidaadi lähema tutvustamisega ja selle valiku põhjendustega ootame 8.maiks.

Tänuüritus toimub Sutlepa Vabaajakeskuses 10.mail kell 18.00

Silver Schönberg, vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjon

Ohtlike jäätmete ring 25.mail

Ohtlike jäätmeid saab ära anda järgmises kogumispunktides ja -aegadel:

Sutlepa kortermajade parkla (Tuuliku parkla), kell 13.00 – 13.30;

Riguldi bussipeatus, kell 14.00 – 14.30;

Rooslepa kabeli parkla, kell 14.45 – 15.15;

Dirhami sadam, kell 15.30 – 16.00;

Pürksi garaažid, kell 16.30 – 17.00.

Aastaringelt saab ohtlikke jäätmeid ära anda Pullapää jäätmejaamas või Pürksi ohtlike jäätmete kogumispunktis (Pürksis vajalik eelnev kokkulepe telefonil 56 609532).

Suuremõõtmeliste jäätmete konteinerid

Igakevadise suurpuhastuse ajaks paigaldatakse suured prügikonteinerid järgmiselt:

30. aprillil kella 17-st 6. mai hommikuni Pürksi keskusesse telefoniautomaatjaama juurde, Sutlepa tuuliku juurde, Rooslepa kalmistu juurde ja Dirhamisse endise tankla juurde. Konteineritesse võib panna kasutatud mööblit, vanu aknaid, kraanikausse, WC-potte jm suuremat olmeprügi. **Keelatud on panna ohtlikke jäätmeid, kaasa arvatud vanu autorehve!**

Bieni detailplaneeringu koostamise kavatsusest

Noarootsi Vallavolikogu andis 15. aprilli istungil vallavalitsusele roheline tule alustamiseks Osmussaarel endise küla asukohas detailplaneeringu koostamise algatamiseks ettevalmistamistöödega. Detailplaneeringu põhieesmärk saab olema praegustele osmussaarlastele elamisvõimaluse ja endistele osmussaarlastele puhkamisvõimaluste loomine saarel. Samuti soovime detailplaneeringu koostamise käigus üles leida ja tähistada küla endise hoonestuse asukohad.

Kuna Osmussaar on kaitseala, siis tuleb detailplaneeringule koostada ka keskkonnamõju strateegiline hindamine.

Detailplaneeringu koostamise käigus tuleb teha koostööd RMK-ga, Keskkonnaametiga, Siseministeeriumiga, Osmussaare Külaseltsiga Rootsisis, Kaskater OÜ-ga.

Jõulud möödas, varsti jaanipäev !

Alles need jõulud olid ... Aga näe , varsti jaanipäev käes !

Sellega seoses kohe mitu küsimust peas. Kus pidada Noarootsi valla jaanituld? Kuidas jaanituli korraldada? Kes korraldavad? Mida jaanitulele teha saab? Eelnevatel aastatel on jaanituld Noarootsis peetud Pürksis ja Saare mõisas, eelmisel aastal Sutlepas.

Sel aastal on plaan anda Noarootsi valla ühele külale võimalus korraldada valla jaanituld. Jaanitule korraldamise õiguse saab see küla, kes esitab parima (huvitavama) programmi, kelle jaanitule korraldamise koht vastab selleks vajalikele tingimustele ja kelle tegevuses jaanitule korraldamisel paistab silma külaelanike ühistegevus ning koostöö. Naaberkülad võivad ka omavahel koostööd teha ja jaanitule ühiselt kavandada.

Jaanitule korraldamise kohas peab olema nõuetele vastav tulease, võimalus sõidukite parkimiseks, elektriühenduse võimalus, võimalus kasutada tualetti. Tagatud peab olema tuleohutus ning turvalisus. Kui pidu planeeritakse eramaal, siis peab olema lisatud maaomaniku kirjalik nõusolek.

Vald toetab jaanitule korraldamist kuni 800 euroga ansambli ja/või teiste esinejate tasustamiseks ning korraldab transpordi teistest küladest jaanitulele ja tagasi koju. Nii nagu traditsiooniks on kujunenud, peab jaanituli toimuma **22. juunil**.

Külal, kes soovib kandideerida Noarootsi 2013.aasta jaanitule korraldajaks palume saata oma peokoha ja kava kirjeldus koos erinevate lõikude eest vastutajate andmetega ning külaelanike koostöö kirjeldusega Noarootsi Vallavalitsusse e-posti aadressil vv@noavv.ee või paber kandjal Pürksi keskus 9, Pürksi/Birkas küla hiljemalt 15.maiks 2013.a.

Kui selline omamoodi konkursi korras jaanitule korraldamine õnnestub, siis kujundame sellest ehk traditsiooni. Nii saavad külad ennast teistele tutvustada ja valla erinevad nurgad omavahel tuttavamaks.

Silver Schönberg, vallavolikogu haridus- ja kultuurikomisjon

Hooletus ees, tuletõrjuja taga

Kätte on jõudnud kevad, mis on töökas aeg nii aiapidajatele kui ka tuletõrjujatele. Seega pole üleliigne tuletegitajatele põhitõdesid korrata.

Igale endast lugupidavale inimesele ei tohiks enam üllatuseks olla tõsiasi, et kuluheina ja roostiku põletamine on keelatud. Arvestades, et kulu põletamise käigus võivad süttida metsad, see on maha põletanud hooneid ja seeläbi on hukkunud inimesi, on kahtlemata tegemist igati mõistliku keeluga.

Autojuhtidele tuleb ikka ja jälle meelde, et suitsukoni kustutamiseks on igas autos olemas suitsutops. „Tänu“ suitsukonide autoaknast väljalennutajatele laiuvad kevadeti sõiduteede ääres mitte sinililleaasad vaid ärapõlenud kuluga mustad väljad.

Ka lõkkele kehtivad nõuded

Kulu süttib tihtipeale ka hooletult tehtud lõkkeasemest. Alla ühemeetrise läbimõõduga tule tegemisel peab lõkkekoht paiknema vähemalt kaheksa meetri kaugusel mis tahes hoonest või põlevmaterjalide lahtisest hoiukohast, tuleohtlikul ajal vähemalt kümne meetri kaugusel metsast.

Üle ühemeetrise läbimõõduga tule tegemisel peab lõkkekoht paiknema vähemalt 15 meetri kaugusel mis tahes hoonest või põlevmaterjalide lahtisest hoiukohast, tuleohtlikul ajal vähemalt 20 meetri kaugusel metsast.

Tuleohtliku aja alguse, lõpu ja piirkonna määrab Päästeamet, teavitades avalikkust meedia vahendusel. Samuti on huvilistel võimalik jälgida tuleohu indekseid EMHI kodulehelt <http://www.emhi.ee/>

Tuleohu vältimiseks:

- puhasta lõkkekoha ümbrus kuivanud taimestikust
- ümbritse lõkkekoht pinnasevalli või kividega
- jälgi tuule suunda (et sädemed ei ohustaks lähedal paiknevaid hooneid) ja kiirust

Lõkkekohas peab olema käepärast tulekustutusvahend. Lõkke tegija peab arvestama, et tulekustutusvahendiga tagatakse tule kustutamine ja selle leviku piiramine. Lõkkekohas tuleb tagada pidev järelevalve. Põlemisjääkidel tuleb lasta täielikult ära põleda, enne lahkumist vala lõkkekoht veega üle või kata liiva või mullaga. Kui tuli juhtub lõkkeasemest väljuma ja seda ei ole võimalik endal käepäraste vahenditega kustutada, tuleb helistada hädaabi numbrile 112. Samas ei tohi tule taltsutamisel üle hinnata enda võimeid - kui tunned, et ei suuda ise tulele piiri panna, eemaldu ohutusse kaugusesse ja oota ära päästjad. Kindlasti on tuletõrjujatele suureks abiks, kui tead ja annad neile edasi teabe lähima tulekustutusvee ammutamise kohast.

Väligrilliga rõdul küpsetada ei tohi

Kuna grillseadmeid on väga erinevaid, tuleb nende ohutuks kasutamiseks lähtuda eelkõige tootjapoolsetest juhistest. Üldjuhul on kasutusjuhises määratletud, et tegemist on välistingimustes kasutamiseks mõeldud grillseadmega ja seda tuleb kasutada tasasel pinnal väljaspool siseruume. Sõltuvalt grillseadme tüübist, on ohutusvahemaad hoonest hõõguvatel sütel töötava grillseadme puhul vähemalt kaks meetrit ning lahtise leegiga küttepuid põletava seadme puhul vähemalt viis meetrit. Juhiks tähelepanu tõsiasi, et ohutusvahemaad tuleb hakata arvestama hoone välisseinast või -piirdest. Rõdu on tinglikult hooneosa. Seega ei tohi välistingimustesse mõeldud grillseadet rõdul kasutada.

Mõttekas on enne igasugust tule tegemist ohutusnõuete täpsustamiseks helistada päästeala infotelefonile 1524, sealt korratakse helistajale üle põhitõed.

Nagu igal kevadel, nii ka sel korral, teostab Lääne päästkeskus kontrollreide, ohjeldamaks kulupõletamise keelu eirajaid ja hooletuid lõkketegijaid. Küttekoldevälise tule tegemise tuleohutusnõuete rikkumise eest karistatakse rahatrahviga kuni 800 eurot. Rahatrahvi jutt võib lugejale tunduda küll hirmutavana, kuid eeldame, et enamik lõkketegijaid teeb neid vastavalt ohutusnõuetele. Sel juhul tuleb trahvijutt võtta pigem teadmiseks.

Tuleohutut kevadet!

Jaak Jaanso, tuleohutuskontrolli büroo juhataja

Õnnitleme juubilare !

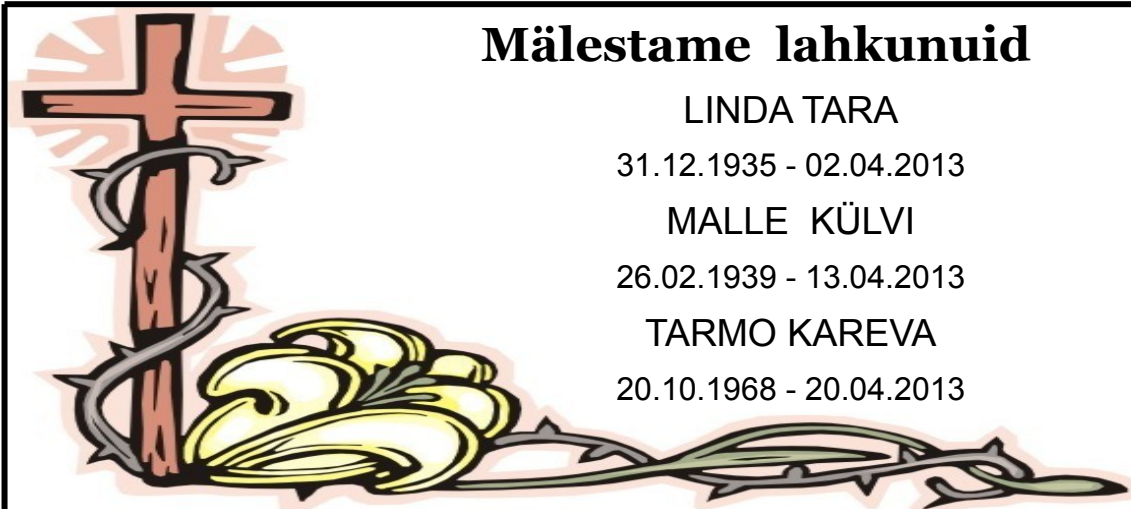
ADOLF UMDA 70
HILDA NUUST 80
VALIDA TULVIK 75
JORMA AKSLI MOLL 70

Kuulutused ja teated

Villa Teeristi
KOHVIK

*Paslepa kallas, teede ristumise kohas, ootab teid
Teeristi Villa kohvik.
Kohvik on avatud kolmapäevast pühapäevani 17.00 - 21.00*

Mälestame lahkunuid

LINDA TARA
31.12.1935 - 02.04.2013

MALLE KÜLVI
26.02.1939 - 13.04.2013

TARMO KAREVA
20.10.1968 - 20.04.2013

Noarootsi Valla Teatajat annab välja Noarootsi Vallavalitsus. Leht on lugejale tasuta. Reklaam ja ärikuulutused Noarootsi valla ettevõtetele ja eraisikutele 0,1 €/cm² ning reklaam ja ärikuulutused teistele juriidilistele- ja eraisikutele 0,3 €/cm².
Trükiarv 370

Palume järgmises Noarootsi Valla Teatajas avaldamist vajavad materjalid saata Noarootsi Vallavalitsusse vallavanema e-posti aadressile annika.kapp@noavv.ee või tuua vallasekretärile hiljemalt iga kuu 22.kuupäevaks.